

Vreme: 09.07.2026 11:01

Medij: objektiv.rs

Link: <https://objektiv.rs/vest/1708840/totalitarna-distopija-za-vozače-stigla-u-eu-kamere-u-kolima-ce->

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija

Naslov: Totalitarna distopija za vozače stigla u EU: Kamere u kolima će snimati čak i pokrete očiju

3314

Evropska unija uvela je obavezu da sva nova putnička i teretna vozila, kombiji i autobusi koji se prvi put prodaju ili registruju na teritoriji država članica budu opremljeni sistemom za praćenje pažnje vozača. Reč je o sistemu pod nazivom Advanced Driver Distraction Warning (ADDW), koji predstavlja deo završne faze primene ažurirane Opšte uredbe o bezbednosti vozila (General Safety Regulation). Sistem koristi kamere okrenute ka unutrašnjosti vozila kako bi pratio položaj očiju, pokrete glave i smer pogleda vozača. Ukoliko sistem proceni da vozač predugo skreće pogled sa puta, aktivira upozorenja koja mogu biti vizuelna, zvučna ili vibraciona. Prema važećim pravilima, pri brzini od 50 kilometara na čas ili većoj upozorenje se aktivira ako vozač više od 3,5 sekunde ne gleda u pravcu puta. Pri brzinama od 20 kilometara na čas prag iznosi šest sekundi. Nova regulativa predviđa i obaveznu ugradnju uređaja za beleženje podataka o vožnji (Event Data Recorder), koji funkcioniše slično avionskoj "crnoj kutiji". On beleži informacije poput brzine kretanja, kočenja, upravljanja i drugih tehničkih parametara u slučaju saobraćajne nezgode. Evropska komisija navodi da sistem za praćenje pažnje vozača ne koristi biometrijsku identifikaciju niti prepoznavanje lica, kao i da podaci ostaju unutar vozila i služe isključivo za trenutno funkcionisanje sistema, bez slanja spoljnim institucijama. Predstavnici kompanija koje razvijaju ovakvu tehnologiju ocenjuju da će nova pravila doprineti većoj bezbednosti u saobraćaju. Izvršni direktor kompanije Smart Eye Martin Kranc ocenio je da je obavezna primena sistema za nadzor vozača "prekretnica za bezbednost na putevima u Evropi", dodajući da bi evropski model mogao da posluži kao primer i drugim delovima sveta. Portal Modernity News, koji je objavio analizu nove regulative, ocenjuje da bi masovna ugradnja kamera i senzora mogla u budućnosti otvoriti prostor za širenje nadzora nad vozačima. Autor teksta navodi da bi, ukoliko bi se propisi menjali ili funkcionalnosti proširivale putem softverskih ažuriranja, sistemi mogli da dobiju dodatne mogućnosti poput praćenja ponašanja vozača ili drugih oblika analize. Međutim, za takve tvrdnje u tekstu nisu predstavljeni dokazi da su deo važećih propisa Evropske unije, već se radi o procenama autora o mogućem budućem razvoju tehnologije. U analizi se podseća i na ranije objavljene patente kompanije Ford za sisteme namenjene teretnim vozilima, koji uključuju mogućnost analize izraza lica, pokreta usana i emocionalnog stanja vozača uz pomoć veštačke inteligencije. Prema navodima portala, deo tih tehnologija mogao bi da spreči pokretanje vozila ukoliko sistem proceni da vozač nije sposoban za vožnju. Međutim, patentni sami po sebi ne znače da će takve funkcije biti ugrađene u serijska vozila ili da će postati deo zakonskih propisa. Evropska komisija ističe da je cilj novih sistema smanjenje broja saobraćajnih nezgoda izazvanih nepažnjom vozača. Prema važećim pravilima, proizvođači su obavezni da obezbede visok nivo pouzdanosti sistema u različitim vremenskim i svetlosnim uslovima, uz minimizovanje lažnih upozorenja. Pojedini proizvođači omogućavaju vozačima da privremeno isključe upozorenja ili pojedine funkcije sistema, u skladu sa načinom implementacije u konkretnom modelu vozila. BONUS VIDEO:

